

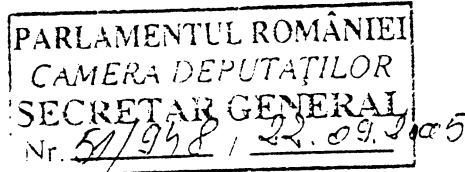
Pl-x nr 284/2005

GUVERNUL ROMÂNIEI
DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

București, Piața Victoriei nr.1, Telefon: 222 36 77, Fax: 222 36 52

Cabinet ministru delegat

Nr. 5585/DRP
București, 17.09.2005

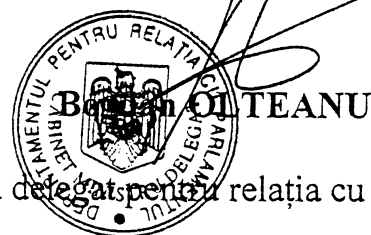
Domnule secretar general,

Vă transmitem, alăturat, punctele de vedere ale Guvernului, referitoare la:

1. *Propunerea legislativă privind comunitatea de informații pentru securitatea națională a României*, inițiată de domnul senator Maior George Cristian, domnul deputat Stan Ion, domnul deputat Oprea Gabriel și domnul deputat Bejenariu Eugen, aparținând Grupului parlamentar al PSD (Pl-x 266/2005);

2. *Propunerea legislativă privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații*, inițiată de domnul senator Maior George Cristian și domnii deputați Stan Ion, Oprea Gabriel și Bejenariu Eugen din Grupul Parlamentar al PSD (Pl.x. 284/2005).

Cu stimă,

Ministru delegat pentru relația cu Parlamentul

Domnului Mihai UNGHIANU

Secretarul general al Camerei Deputaților

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

2027 P.P.S.B.
3008 2005

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art.111 alin.(1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații*, inițiată de domnul senator Maior George Cristian și domnii deputați Stan Ion, Oprea Gabriel și Bejinariu Eugen din Grupul Parlamentar al PSD (Pl.x. 284/2005).

Principalele reglementări

Prin această inițiativă legislativă parlamentară se reglementează o nouă organizare și funcționare a Serviciului Român de Informații ca "*autoritate administrativă autonomă, componentă a Comunității de informații, specializată în materia informațiilor din interiorul țării ce privesc amenințări la adresa securității naționale*".

II. Observații și propuneri

1. În Expunerea de motive se face referire, pe lângă *"Doctrina Națională a Informațiilor pentru Securitate"* adoptată de CSAT, și la noul Cod penal, care redefinind politica penală a statului român, *"impune o nouă abordare a amenințărilor la adresa securității și siguranței naționale, ca obiect al activității secrete de informații"*.

Precizăm că prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 58/2005, termenul de intrare în vigoare a noului Cod penal a fost prorogat până la data de 1 septembrie 2006, motiv pentru care propunerea legislativă ar trebui adaptată actualelor prevederi ale legislației penale.

2. **Capitolul I - Dispoziții generale** este construit având la bază premisa existenței *Comunității de informații*. Prin urmare, aceste prevederi ar trebui luate sub beneficiu de inventar, având în vedere că oportunitatea înființării acestei instituții, modul de organizare și funcționare a acesteia sunt aspecte care preocupă atât Guvernul, cât și toate instituțiile competente în materie, fiind necesară adoptarea unei soluții unanim acceptată.

3. Propunerea legislativă menționează, fără a detalia, faptul că activitatea SRI va fi supravegheată și controlată de o comisie permanentă a Parlamentului. Inițiatorii ar fi trebuit să menționeze aspecte importante ale unui astfel de control, precum:

- respectarea prevederilor legale în îndeplinirea atribuțiilor;
- eficiența informărilor prezentate beneficiarilor;
- obligativitatea serviciilor de a pune la dispoziția comisiilor materiale și informații sau a comisiilor de a audia, dacă este cazul, persoane din cadrul serviciilor.

4. **Capitolul II** din propunere, dedicat atribuțiilor, nu este suficient detaliat și nici riguros formulat, fapt ce nu corespunde cerințelor de accesibilitate și previzibilitate a unui act legislativ. Astfel:

- la **art. 5 lit. d)** se menționează *"terorismul"* și alte acțiuni transfrontaliere neținându-se cont de faptul că terorismul nu reprezintă, în exclusivitate, numai o amenințare transfrontalieră;

- la **lit. f)** se face referire la protecția sistemelor informatice și de comunicații, fără a se preciza faptul că aceasta se realizează în colaborare cu alte servicii ale statului, competente, potrivit legii (în special STS);

- competențele sunt raportate la crimele și delictele din noul Cod penal. În plus, SRI-ul ar fi competent și pentru prevenirea "*disfuncțiilor și actelor pregătitoare*", anterioare tentativei la unele infracțiuni, formulare care este mult prea generală și care ar trebui reanalizată;

- de asemenea, se face referire la competențele SRI în materia protecției informațiilor clasificate, fără a se menționa obligația de cooperare în domeniu cu organismul abilitat prin lege a se ocupa de securitatea informațiilor clasificate, și anume Oficiul Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat (ORNISS);

- la **art. 8 lit. f)** este reglementată posibilitatea SRI de a asigura protecție antiteroristă, contra cost, altor persoane fizice sau juridice, decât cele menționate expres în textele anterioare ale legii. Considerăm că SRI-ul ar putea oferi, eventual, asistență în domeniu, contra cost, dar protecția efectivă în domeniul antiterorist reprezintă o obligație legală și aducerea ei la îndeplinire nu poate fi condiționată de o remunerație.

La **art. 13-18** din propunerea legislativă este reglementată, sumar, procedura prin care sunt autorizate activitățile specifice SRI-ului care implică restrângerea temporară a unor drepturi și libertăți fundamentale.

Singurele garanții cuprinse în proiect sunt cele referitoare la autorizarea de către un judecător, textele nefiind însoțite de prevederi *detaliat, clare, riguros formulate*, în care să fie cuprinse garanțiile corespunzătoare.

Menționăm faptul că în *Recomandarea 1402 (1999) a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei cu privire la controlul asupra serviciilor secrete interne* se arată necesitatea ca prevederile legale naționale să cuprindă tipul de activități pe care le pot desfășura serviciile de informații, în special activitățile ce comportă un grad ridicat de risc al încălcării drepturilor fundamentale, în ce circumstanțe pot acestea încălcate și ce garanții există împotriva unor eventuale abuzuri.

Considerăm că un astfel de cadru legal trebuie să cuprindă, în mod obligatoriu, prevederi referitoare la:

- activitatea pentru care trebuie să se obțină autorizația judecătorului - fie trimiterea la Codul de procedură penală, fie printr-o reglementare distinctă dar similară cu prevederile procesual-penale.

Această din urmă soluție ar fi utilă cu atât mai mult cu cât, spre deosebire de Cod în care sunt reglementate doar măsuri specifice investigațiilor penale, în cazul serviciilor de informații se reclamă uneori, pe lângă interceptarea de convorbiri, și alte genuri de activități specifice, precum:

- supravegherile;
- accesul într-un loc, la un obiect sau deschiderea unui obiect;
- căutarea de obiecte, materiale, documente, examinarea lor și extragerea informațiilor pe care le conțin;
- instalarea de obiecte necesare captării și transmiterii discuțiilor, imaginilor etc.

- pentru toate activitățile mai sus menționate este necesară o reglementare clară, detaliată, a modului în care un organ judiciar emite o autorizație, ce cuprinde acest act, pentru ce durată poate fi aceasta emisă (o autorizație nu poate fi eliberată pentru mai mult de trei luni - Recomandarea 1402/1999), care sunt condițiile prelungirii acestei durate și care este perioada maximă de valabilitate a unei astfel de autorizații;

- trebuie să existe și o reglementare clară a modului în care vor fi utilizate informațiile obținute prin metode și mijloace specifice (inclusiv modalitatea de constituire a lor în mijloace de probă într-un viitor proces penal);

- se impune o reglementare mai strictă a modului în care se poate apela, în cazuri de urgență, la metode și mijloace specifice, fără autorizația judecătorului, dar cu înștiințarea imediată a acestuia și cu distrugerea informațiilor obținute dacă autorizația nu va fi acordată;

- trebuie reglementat modul în care se comunică persoanei în cauză după încetarea activității, faptul că a făcut obiectul unei anchete specifice, precum și posibilitatea acesteia ca, în cazul în care se consideră vătămată, de a sesiza organele judiciare competente dar și

Avocatul Poporului și comisiile parlamentare de specialitate cu privire la dosarul său - aspecte cuprinse, de asemenea în Recomandarea 1402/1999.

5. Prevederile art. 51 alin. (2) și (3) contravin prevederilor art. 67 și 77 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările ulterioare, conform cărora Guvernul poate aproba înființarea de activități finanțate integral din venituri proprii pe lângă unele instituții publice, stabilind totodată domeniul de activitate, sistemul de organizare și funcționare a acestor activități, categoriile de venituri și natura cheltuielilor.

Precizăm că în conformitate cu prevederile Legii nr. 500/2002, termenul de "*venituri extrabugetare*" nu se mai utilizează.

De asemenea, **alin. (5) al art. 51 contravine art. 11 "Principiul anualității"** din Legea nr. 500/2002, conform căruia "*Veniturile și cheltuielile bugetare sunt aprobate prin lege pe o perioadă de un an, care corespunde exercițiului bugetar*".

Totodată, în conformitate cu prevederile **alin. (1) al art. 47** din Legea nr. 500/2002 "*Prin legile bugetare anuale se prevăd și se aprobă creditele bugetare pentru cheltuielile fiecărui exercițiu bugetar, precum și structura funcțională economică a acestora*".

În conformitate cu prevederile **alin. (1) și (3) ale art. 61** din Legea nr. 500/2002, execuția bugetară se încheie la data de 31 decembrie a fiecărui an, iar creditele bugetare neutilizate până la încheierea anului sunt anulate de drept.

Alin. 6 al art. 51 ar trebui eliminat, deoarece Serviciul Român de Informații poate, prin bugetul său să procure toate mijlocele necesare funcționării.

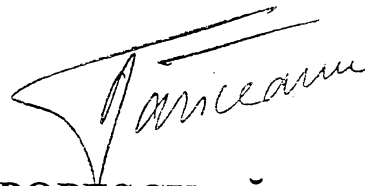
Art. 52 din propunerea legislativă ar trebui reformulat corespunzător prevederilor art. 43 din Legea nr. 14/1992 privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații, articol care stipulează următoarele "*Sub controlul Parlamentului, în raport cu nevoile proprii și cu respectarea strictă a prevederilor legale, în cadrul serviciului Român de Informații pot funcționa: o regie autonomă, societăți comerciale de producție, instituții sanitare, precum și asociații cu caracter cultural-sportiv*".

6. Considerăm că se impune mai întâi adoptarea unei noi legi privind siguranța națională, a legii privind constituirea și funcționarea Comunității de informații și după aceea, elaborarea sau modificarea, după caz, a legilor de organizare și funcționare a instituțiilor cu atribuții în domeniu.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele prezentate, **Guvernul nu susține adoptarea propunerii legislative în forma prezentată de inițiatori.**

Cu stimă,

Călin POPESCU-TĂRICEANU

Domnului deputat **Adrian NĂSTASE**

Președintele Camerei Deputaților